

ÇANKAYA REHBERLİK ve ARAŞTIRMA MERKEZİ

LİSE ÖĞRENCİLERİ İÇİN MOTİVASYON GELİŞTİRME ve ÇALIŞMALARIN PLANLANMASI SUNU NOTLARI

SLAYT 2

Sunuma öğrencilere yöneltilen “Ne için buradasın?” sorusu ile başlanabilir. Bu doğrultuda sorgulama, içinde bulunulan ‘an’dan başlamalıdır. Öğrencilerde bu felsefi düşünceye ilişkin bir soru/sorun oluşturma amaçlanmalıdır. Öğretmen bu noktada farklı sorular yönelterek öğrencilerde kendine yönelik, an’a yönelik genel bir farkındalık oluşturulabilir: “Ne için sabah uyanıp okula geldin? Ne için bu derstesin?vb.”

Öğrencilerden benzer sorulara ilişkin alınan amaç cümleleri tahtada listelenir. Öğretmen her bir öğrencinin okul yaşantılarıyla ilgili farklı anlamları, amaçları ve gerekçeleri olduğunu vurgular.

SLAYT 3

Bir önceki slaytta burada olma gerekçeleriyle ilişkili olarak öğretmen amaçlar/gerekçeler açısından çeşitli öğrenci profilleri çizer: “Kimi başarılı olabilmek için buradadır, kimi kendini burada mutlu hissettiği için, kimi arkadaş ortamını önceliklendirdiği için, kimi ekonomik nedenlerle bu süreçlere katılmaktadır...” diyerek öğrencileri kendi amaçlarını düşünmeye yönlendirir.

SLAYT 4

Öğretmen öğrencilerin belirttikleri amaçlara nasıl ulaşabilecekleri üzerine bir geçiş konuşması yapar; bu amaçlara ulaşmanın bazı planlamalar gerektirdiğinden bahseder... Bu planlamada bazı unsurların (günlük yaşamımızı dolduran iş ve uğraşlar ile bizi zorlayan engellerin) göz önüne alınması gerektiğini ifade ederek, öğrencilerinden günlük yaşam rutinleri, uğraşları ve onları zorlayan durumlar hakkında paylaşımında bulunmalarını teşvik eder. Burada amaç, öğrencilerin günlük yaşantılarını bütünüyle değerlendirerek, amaçlarına ulaşmada daha iyi planlamalar yapmalarına yardımcı olmaktır.

* Öğretmen ‘sürüklenme’ ifadesini kullanırken; öğrencilerin günlerini bilinçli/ planlı bir şekilde kontrol kendilerinde olarak mı; yoksa kendilerini olayların akışına bırakarak mı geçirdiklerini sorgulamalarını amaçlar.

SLAYT 5

Öğrencilerin günlük yaşamlarını değerlendirebilmelerine yardımcı olacak bu çalışmada, kendi günlük yaşantılarını bütün yönleriyle değerlendirebilmeleri için bir “iş ve koşul listesi” oluşturmaları teşvik edilir. Böylece

günlük hayatın akışlarının amaçlarına uygunluğunu ve engellerini görerek, amaca dönük çalışmalarını planlamaya geçilebilir. Öğrenciler bu akış içerisinde nerede olduklarını, sürecin kendileri için iyi/yeterli gidip gitmediğini de (önceki amaç cümleleriyle ilişkilendirerek) görme fırsatı bulabilirler...

SLAYT 6

'Düzenleme' kavramı öğrencinin günlük yaşamında etkin olabileceği alanları içerir. Örneğin öğrenci günlük yaşam akışında hangi alanlarda değişiklikler yapabilir? Kritik olan öğrencinin günlük yaşam akışında engel/güçlük olarak tanımladığı konu ve/veya konularda yeni bir düzenleme gerçekleştirilmesini sağlamaktır.

SLAYT 7

Öğretmen bu slaytla ilgili öğrenci grubuyla etkileşimde bulunurken; öğrencilerin kendi günlük akışlarında bu gibi enerji veren ve kendilerini iyi hissetmelerini sağlayan uğraşlarının olup olmadığını fark etmelerini amaçlar. Bu uğraşların günlük akışlarında yer alması gerekliliğinin yanı sıra ne kadar zamanı kapladığına dikkat etmeleri gerektiği vurgulanır.

SLAYT 8

Öğretmen öğrenciler ile günlük yaşam akışına dair düzenlemeler ile ilgili konuşurken; gerektiğinden fazla enerjilerini yönlendirdikleri alanlara -hobiler, sosyal etkinlikler, arkadaş buluşmaları, teknoloji kullanımı, dijital platformda takip edilen oyunlar vb.- ilişkin farkındalık kazanmalarını amaçlar ki öğrenciler bu alanlarda yeni düzenlemeler yapabilsin.

SLAYT 9

Öğrencinin motive olması için işleyen süreç şu şekilde açıklanabilir: Düşünceler duyguları, duygular enerjyi oluşturur. Bu enerji de çalışma noktasında harekete geçiren güçtür. Öğretmen bu noktada farklı örnekler üzerinden açıklamalar yapabilir. Duygularımız ne yönde hareketimiz de o yönde gelişmektedir.

SLAYT 10

1. Sunumu yapan öğretmenin bu slaytta temel amacı öğrencinin neden çalışmadığını/yönelemediğini düşünmesi, bu konuda kendi yaşantılarını/düşüncelerini sorgulamasını sağlaması ve kendine yönelik asıl cevabı bulması gerektiği konusunda farkındalık kazanmasıdır.
2. Öğretmen tarafından sununun başında yer alan "ne için buradasın?" ile "niçin ders çalışmalıyım?" soruları arasında bağlantı kurularak, aslında bu iki sorunun cevabının ortak/ilişkisel olduğunu öğrencilerin fark etmesi sağlanmalıdır.

SLAYT 11

1. Öğrencilerin ders çalışmaya ilişkin amaçları, burada bulunma sebepleri ve güçlü nedenleri yoksa öğrenci ders çalışmaya motive olmayacaktır. Çalışma engelinin temelini bu oluşturmaktadır.
2. Bir diğer temel neden ise ders çalışarak mevcut sorunlarının önemli bir kısmından kurtulabileceğine dair öğrencilerin gerçekçi görüşlerinin olmamasıdır. Öğrenci için okul ders süreçleri ve mevcut performansına dair çevreden gelen olumsuz tepkilerden sıyrılma amacı dahi ders çalışmak için çok önemli bir neden olabilmektedir. Öğrencilere bu düşünce ve bakış açısı da sunulabilir. (Bu durum tercih edilen/beklenen bir düşünce değildir; ancak pek çok öğrencinin mevcut gerçekliğini yansıtmaktadır.)
3. Öğretmen, öğrencilere başka özel engelleri/güçlükleri var ise bunları da Okul Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Servisini ziyaret ederek görüşebileceklerini belirtir.

SLAYT 15

1. “Anlamak ve öğrenmek arasında bir fark var mıdır?” sorusu öğrencilere yöneltilir.
2. Derslerde anladığımız ancak bir süre sonra karşılaştığımızda cevap vermekte/hatırlamakta zorlandığımız bir bilgiyi öğrenemediğimizi ifade edebiliriz. ‘O zaman anladığımız bir şeyi nasıl öğrenebiliriz?’ sorusu üzerinden öğrenme süreçleri ile ilgili bilgilendirme yapılır.